

XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

CURSO 2010 2011

GUIAS DOCENTE MATERIAS ESPECÍFICAS SEGUINTEs ":

ORQUESTRA
MUSICA DE CAMARA

CONSERVATORIO SUPERIOR DE MUSICA DE VIGO

C/. Manuel Olivié, 23. VIGO 36203 - Telf. 986/471144 - 986/493426 Fax: 986/481807

cmus.vigo@edu.xunta.es web:[http:// conservatoriosuperiorvigo.com](http://conservatoriosuperiorvigo.com)

GUIAS DOCENTES MATERIAS ESPECÍFICAS SEGUINTEs

:

ORQUESTRA SINFONICA
MUSICA DE CAMARA

G. DOCENTE 1º LOE ORQUESTRA SINFÓNICA.1º CUATRIMESTRE**1. DATOS IDENTIFICATIVOS DA MATERIA**

CÓDIGO			
MATERIA	Orquestra Sinfónica		
AREA DE COÑECEMENTO	Interpretación		
TITULACIÓN	Graduado en música en la especialidade interpretación		
ESPECIALIDADE(S)	Orquestra		
ITINERARIO (S)	Orquestra Sinfónica		
CURSO	1º	CUADRIMESTRE	1º
CREDITOS ECTS	3,5		
CARACTER	Obrigatorio		
DEPARTAMENTO	Orquestra e música de cámara		
CENTRO	Conservatorio Superior de Música de Vigo		
COORDINADOR/A	Enrique Goberna Fernández		
DOCENTE/S	Francisco Pérez Rodríguez	(1) Mércores : 14h a 15h Aula 35 Xoves :12h a 15h Auditorio Martín Códax	986.493.426 franperezrod@edu.xunta.es
	Leonardo Blanco Novoa	(1) Mércores : 14h a 15h Aula 35 Xoves :12h a 13h Auditorio Martín Códax	986.493.426 leoviolino@gmail.com
	Adolfo Caride Rodríguez		986.493.426 adolfofcaride@edu.xunta.es
	Fernando Raña Barreiro		986.493.426 fernando@duorg.com
	Sara Franco Ruiz		986.493.426 saradana2@hotmail.com
	Juan Carlos Villar del Sanz Pardo		986.493.426 jcvillard@edu.xunta.es
	Laura Quintillan Núñez		986.493.426 quintillanlaur@hotmail.com
DESCRIPCIÓN DA MATERIA	Orquestra é práctica nos distintos tipos de agrupacións orquestrais. Afondamento nas capacidades relacionadas coa lectura a primeira vista, a comprensión e resposta ás indicacións do director, e a integración no conxunto, a través dunha aproximación ó repertorio orquestral.		

2. COMPETENCIAS

COMPETENCIAS TRANSVERSAIS

T1	Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora.
T2	Recoller información significativa, analizala, sintetizala e xestionala adecuadamente.
T3	Solucionalos problemas e tomar decisións que respondan aos obxectivos do traballo que se desenvolven.
T4	Utilizar eficientemente as tecnoloxías da información e da comunicación (TICS).
T5	Comprender e usar, ao menos, unha lingua estranxeira no ámbito do seu desenvolvemento profesional.
T6	Realizar autocrítica cara ao propio desempeño profesional e interprofesional.
T7	Utilizar as habilidades comunicativas e a crítica construtiva no traballo en equipo.
T8	Desenvolver razoada e criticamente ideas e argumentos.
T9	Integrarse adecuadamente en equipos multidisciplinares e en contextos culturais diversos.
T10	Liderar e xestionar grupos de traballo.
T11	Desenvolver na práctica laboral unha ética profesional baseada na apreciación e sensibilidade estética, medioambiental e cara á diversidade.
T12	Adaptarse, en condicións de competitividade aos cambios culturais, sociais e artísticos e aos avances que se producen no ámbito profesional e seleccionar os couces adecuados de formación continuada.
T13	Buscar a excelencia e a calidade na súa actividade profesional.
T14	Dominar a metodoloxía de investigación na xeración dos proxectos, ideas e solucións viables.
T15	Traballar de forma autónoma e valorar a importancia da iniciativa e o espírito emprendedor no exercicio profesional.
T16	Usar os medios e recursos ao seu alcance con responsabilidade cara ao patrimonio cultural e medioambiental.

T17	Contribuír coa súa actividade profesional á sensibilización social da importancia do patrimonio cultural, a súa incidencia nos diferentes ámbitos e a súa capacidade de xerar valores significativos.
COMPETENCIAS XERAIS DE TITULACIÓN	
X1	Coñecer os principios teóricos da música e desenvolver adecuadamente aptitudes para o recoñecemento, a comprensión e a memorización da materia musical.
X2	Mostrar aptitudes adecuadas para a lectura, improvisación, creación e recreación musical.
X3	Producir e interpretar correctamente a notación gráfica de textos musicais.
X4	Recoñecer materiais grazas ao desenvolvemento da capacidade auditiva e saber aplicar esta capacidade a súa práctica profesional.
X5	Coñecer os recursos tecnolóxicos propios do seu campo de actividade e as súas aplicacións na música preparándose para asimilar as novidades que se produzan nel.
X6	Dominar un ou máis instrumentos musicais nun nivel adecuado ao seu campo principal de actividade.
X7	Demostrar capacidade para interactuar musicalmente nos distintos tipos de proxectos musicais participativos.
X8	Aplicar os métodos de traballo máis apropiados para superar os retos que se lle presentes no terreo do estudo persoal e na práctica musical colectiva.
X9	Coñecer as características propias do seu instrumento principal, na relación a súa construción e acústica, revolución histórica e influencias mutuas con outras disciplinas.
X10	Argumentar e expresar verbalmente os seus puntos de vista sobre conceptos musicais diversos.
X11	Estar familiarizado cun repertorio amplo e actualizado, centrado na súa especialidade pero aberto a outras tradicións. Recoñecer os rasgos estilísticos que caracterizan ao dito repertorio e poder describilos de forma clara e completa.
X12	Acreditar un coñecemento suficiente do feito musical e a súa relación coa evolución dos valores estéticos, artísticos e culturais.
X13	Coñecer os fundamentos e a estrutura da linguaxe musical e saber aplicalos e na práctica interpretativa, creativa, de investigación ou pedagogía.
X14	Coñecer o desenvolvemento histórico da música nas súas distintas tradicións, dende unha perspectiva que sitúe o desenvolvemento do arte musical nun contexto social e cultural.

X15	Ter un amplo coñecemento das obras máis representativas da literatura histórica e analítica da música.
X16	Coñecer o contexto social, cultural e económico no que se desenvolve a práctica musical, con especial atención ao seu entorno máis inmediato pero con atención a súa dimensión global
X17	Estar familiarizado cos distintos estilos e prácticas musicais que lle permitan entender, nun contexto máis amplo, o seu propio campo de actividade e enriquecelo.
X18	Comunicar de maneira escrita e verbal dos contidos e dos obxectivos da súa actividade profesional a persoas especializadas, co uso adecuado do vocabulario técnico e xeral.
X19	Coñecer as implicacións pedagóxicas e educativas da música nos distintos niveis.
X20	Coñecer a clasificación, características acústicas, históricas e antropolóxicas dos instrumentos musicais.
X21	Crear e dar forma aos seus propios conceptos artísticos desenvolvendo a capacidade de expresarse a través deles a partir das técnicas e recursos asimilados.
X22	Dispoñer de recursos musicais amplos e diversos para poder crear ou adaptar pezas musicais así como improvisar nos distintos contextos a partir dos coñecementos dos estilos, formatos, técnicas, tendencias e linguaxes diversos.
X23	Valorar a creación musical como a acción de dar forma sonora a un pensamento estrutural rico e complexo.
X24	Desenvolver capacidades para a autoformación ao longo da súa vida profesional.
X25	Coñecer e ser capaz de utilizar metodoloxías do estudio e investigación que lle capaciten para o continuo desenvolvemento e innovación da súa actividade musical ao longo da súa carreira.
X26	Ser capaz de vincular a propia actividade musical ás outras disciplinas e ao resto de disciplinas musicais en particular, enriquecemento ao exercicio da súa profesión cunha dimensión multidisciplinar.
X27	Coñecer e aplicar a lexislación relativa ao seu ámbito profesional.
COMPETENCIAS ESPECIFICAS DE ESPECIALIDADE	
E1	Interpretar o repertorio significativo da súa especialidade tratando de xeito adecuado os aspectos que o identifican na súa diversidade estilística.

E2	Construír unha idea interpretativa coherente e propia.
E3	Demostrar capacidade para interactuar musicalmente en todo tipo de proxectos musicais participativos, dende o dúo ata os grandes conxuntos.
E4	Expresarse musicalmente co seu Instrumento/Voz de xeito fundamentado no coñecemento e dominio na técnica instrumental e corporal, así como nas características acústicas, organolóxicas e nas variantes estilísticas.
E5	Comunicar, como intérprete, as estruturas, ideas e materiais musicais con rigor.
E6	Argumentar e expresar verbalmente os seus puntos de vista sobre a interpretación, así como responder ao reto que supón facilitar la comprensión da obra musical.
E7	Desenvolver aptitudes para a lectura e improvisación sobre o material musical.
E8	Asumir adecuadamente as diferentes funcións subordinadas, participativas ou de liderazgo que se poden dar un proxecto musical colectivo.
E9	Coñecer os procesos e recursos propios do traballo orquestral e de outros conxuntos dominando adecuadamente a lectura a primeira vista, mostrando flexibilidade ante as indicacións do director e capacidade de integración no grupo.
E10	Coñecer as implicacións escénicas que leva consigo a súa actividade profesional e ser capaz de desenvolver as súas aplicacións prácticas.

3. OBXECTIVOS DA MATERIA	Competencias
Valorar a práctica orquestral como un proceso de aprendizaxe imprescindible para a formación íntegra do intérprete.	T1,T7,T8,T9,T10,T15,T16,T17. X2,X6,X9,X10,X11,X12,X15,X16, X19,X20,X21,X22,X26,X27. E1,E6,E8,E9,E10
Coñecer e manexar correctamente as indicacións máis comúns de dinámica, agónica, fraseo, articulación, etc.	T2,T5,T12,T14. X1,X3,X4,X9,X11,X12,X13,X14, X15,X16,X17,X18,X19,X20,X24. E1,E2,E3,E5,E9,E10.
Adquirir a destreza instrumental necesaria para facer fronte ás esixencias do repertorio traballado.	T3,T7,T8,T9,T13,T17. X1,X2,X4,X6,X7,X24. E1,E4,E5,E7,E9,E10.
Desenvolver a lectura a vista de fragmentos orquestrais có fin de permitir a montaxe fluída das obras de dificultade acorde ó curso.	T3,T6,T7,T8,T9. X2,X5,X8,X13,X14,X24. E2,E4,E7,E9,E10.
Adquirir un hábito de estudo individual previo á clase que permita un aproveitamento efectivo do tempo lectivo.	T3,T4,T6,T9,T11,T17. X1,X3,X5,X8,X11,X12,X13,X14, X15,X18,X20,X24. E1,E3,E6,E9,E10.
Utilizar o ouvido interno como base da afinación, da audición harmónica e da interpretación musical en xeral.	T3,T6,T9,T11,T12,T13. X3,X4,X5,X9. E2,E3,E5,E7,E9,E10.

4. CONTIDOS		
TEMAS	Descritor Subtemas	Sesi3ns
1. A t3cnica instrumental ao servizo da m3sica	1.1 Afinaci3n 1.2 Empaste 1.3 Precisi3n r3tmica 1.4 Control do pulso 1.5 Relaxaci3n 1.6 Articulaci3n 1.7 Fraseo 1.8 Din3mica 1.9 Ag3xica 1.10 Repentizaci3n 1.12 A anacrusa.	3
2. O estudo da m3sica como formaci3n profesional	2.1 Reacci3n e compresi3n ante as diferentes xestos do Mestre 2.2 An3lise e interpretaci3n de obras do repertorio orquestral de diferentes 3pocas e estilos 2.3 O concepto de estilo e a s3a aplicaci3n 3 interpretaci3n 2.4 A autocr3tica como medio indispensable para a superaci3n 2.5 O son dunha orquestra non 3 a suma dos sons individuais	3
3. Traballo por secci3ns	3.1 Quecemento e afinaci3n. 3.2 Experimentaci3n como as posibilidades sonoras do propio instrumento. 3.3 Coordinaci3n de todos os conceptos anteriores para aplicalos 3 obra musical. 3.4 Pr3ctica da memoria como elemento rector da interpretaci3n. 3.5 Adestramento do o3do harm3nico. 3.6 Actuaci3ns en p3blico no Conservatorio e en salas de concerto externas. 3.7 Desenvolvemento da audici3n interna como elemento de control da afinaci3n, da calidade sonora e da cor do conxunto. 3.8 Interpretaci3n de intervalos consonantes e disonantes con diferentes graos de dificultade para afianzar a afinaci3n. 3.9 Pr3ctica da lectura a primeira vista. 3.10 A anacrusa como movemento b3sico da pr3ctica orquestral. 3.11 Desenvolvemento da igualdade dos golpes de arco. 3.12 Desenvolvemento da igualdade dos ataques.	3

<p>4. O traballo en equipo</p>	<p>4.1 Traballo gradual do repertorio instrumental. 4.2 Crítica e elección de versións. 4.3 Traballo da tímbrica e o empaste. 4.4 Utilización de distintos recursos técnicos para conseguir distintos efectos no mesmo fragmento. 4.5 Traballo sobre os xestos básicos da dirección. 4.6 Respecto ao traballo de equipo. 4.7 Desenvolvemento da capacidade auditiva para permitir o autocontrol permanente da afinación dentro do conxunto. 4.8 Estrutura da afinación das diversas naturezas dos acordes. 4.9 Ensaio parciais. 4.10 Audición semanal de repertorio. 4.11 Lectura de obras paralelamente ao traballo do repertorio a concertar. 4.12 Traballo da normativa habitual da tarefa orquestral: indicacións do Mestre e do Concertmaster. 4.13 Regras xerais de escena. 4.14 O silencio como marco imprescindible para o traballo orquestral. 4.15 Os planos sonoros e o seu adecuado balance.</p>	<p>3</p>
<p>5. Adquisición de hábitos de conduta propios da actividade orquestral</p>	<p>5.1 Atención e aplicación habitual das indicacións do Mestre. 5.2 Respecto para con os compañeiros e para con o Mestre. 5.3 Responsabilidade do seu estudo persoal e coidado do material. 5.4 A asistencia a clase con puntualidade. 5.5 Disfrute do repertorio sinfónico. 5.6 Curiosidade por adquirir a maior información posible. 5.7 Participación positiva e con prontitude en todas as actividades da orquestra. 5.8 Relaxación activa. 5.9 Actitude autocrítica que desenvolva un criterio escrupuloso da valoración musical. 5.10 Adquisición progresiva de seguridade persoal no exercicio da práctica orquestral. 5.11 Participación na elección de programas e opinión do conxunto. 5.12 Adaptación do instrumentista ó empaste e cor do grupo.</p>	<p>4</p>
<p>Total de sesións</p>		<p>16</p>

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE			
	Horas T. presenciais	Horas T. non presenciais	Total horas T.
Actividades introdutorias	3	0	3
Exposición maxistral	3	0	3
Exposición práctico-teórica	3	0	3
Práctica colectiva	48	0	48
Práctica individual	0	28	28
Lectura guiada e comentario de fontes	3	0	3
Pescuda de información	0	3	3
Exposición e debate de traballos	3	0	3
Actividades complementarias	0	0	0
Titorías:			
1. Individuais	0	0	0
2. De grupo			
Actividades de avaliación:			
1. Probas	8	0	11
2. Revisión de probas	3	0	
TOTAL	74	31	105

6. DESCRITORES DE PLANIFICACION DOCENTE (METODOLOXIA)	
Actividades introdutorias	Obedece á estruturación do repertorio dá orquestra que vai de menos a mais complexo co fin de adaptarse á lóxica do aprendizaxe dos alumnos/as.
Exposición maxistral	Intentarase achegar á realidade inmediata do alumno/a. Parte de actividades experimentais e non rexeita ningunha actividade na que predomine o dinamismo e experiencia real dos alumnos/as.
Exposición práctico-teórica	Conta coa participación do alumnado e as súas actividades son as que logran a motivación. Para que o aprendizaxe sexa activo o profesor será o orientador.
Práctica individual	En cada curso dos que compoñen o Grao Superior, expóñense os compoñentes didácticos que serven de guía o alumno/a no seu estudio continuo, intentando sempre, que esta metodoloxía específica, motive e incentive o alumno/a, así como axude a acadar os obxectivos marcados. É importante asumir un eclecticismo que analice varias opcións, con distintos puntos de vista e comparando as súas diferenzas e as súas similitudes, tratando de ofrecer respostas diferenciadas segundo as características peculiares de cada alumno/a.

	<p>Terase en conta a importancia do ambiente socio cultural e familiar, que inflúen claramente na motivación do estudante, así como os agrupamentos do alumnado, con vistas a integrar os alumnos/as que presenten certas dificultades.</p> <p>Alumnado estranxeiro, este alumnado requirirá unha atención especial, polos problemas lóxicos de idioma ou tradicións culturais distintas a galega.</p> <p>Superdotado intelectual, xa que este alumnado posúe aptitudes excepcionais, levarase a cabo unha adaptación a programación. Así mesmo, levaranse a cabo unha serie de actividades específicas que contribúan a manter a motivación no alumno/a.</p> <p>Alumnado con discapacidade. No caso de que a discapacidade sexa de tipo físico, buscarase a integración do alumno/a no centro, eliminando barreiras e adaptando todos aqueles recursos materiais que sexan necesarios.</p>
Práctica colectiva	Terá lugar en sesións, que se desenvolveran abarcando un grupo de contidos de acordo coas necesidades.
Lectura guiada e comentario de fontes	<p>Obedece á estruturación do repertorio dá orquestra que vai de menos a mais complexo co fin de adaptarse á lóxica do aprendizaxe dos alumnos/as.</p> <p>Alumnado estranxeiro, este alumnado requirirá unha atención especial, polos problemas lóxicos de idioma ou tradicións culturais distintas a galega.</p> <p>Superdotado intelectual, xa que este alumnado posúe aptitudes excepcionais, levarase a cabo unha adaptación a programación. Así mesmo, levaranse a cabo unha serie de actividades específicas que contribúan a manter a motivación no alumno/a.</p>

Pescuda de información	<p>Alumnado con discapacidade. No caso de que a discapacidade sexa de tipo físico, buscarase a integración do alumno/a no centro, eliminando barreiras e adaptando todos aqueles recursos materiais que sexan necesarios.</p> <p>Alumnado estranxeiro, este alumnado requirirá unha atención especial, polos problemas lóxicos de idioma ou tradicións culturais distintas a galega.</p> <p>Superdotado intelectual, xa que este alumnado posúe aptitudes excepcionais, levarase a cabo unha adaptación a programación. Así mesmo, levaranse a cabo unha serie de actividades específicas que contribúan a manter a motivación no alumno/a.</p>
Exposición e debate de traballos	En cada curso dos que compoñen o Grao Superior, expóñense os compoñentes didácticos que serven de guía o alumno/a no seu estudio continuo, intentando sempre, que esta metodoloxía específica, motive e incentive o alumno/a, así como axude a acadar os obxectivos marcados.
Actividades complementarias	Obedecen a todas aquelas actividades que o alumnado pode levar a cabo fora do centro, así coma de todas as posibles saídas do centro a concertos e demais actos culturais.
Titorías: <ul style="list-style-type: none"> 3. Individuais 4. De grupo 	Levaranse a cabo para dar solución as posibles dúbidas e aceptación de ideas que poidan xurdir durante a práctica orquestral desenvolta nas distintas sesións.
Actividades de avaliación: <ul style="list-style-type: none"> 3. Probas 4. Revisión de probas 	Teñen lugar para avaliar as distintas capacidades, aptitudes e actitudes que debe mostrar o alumnado tanto nas sesións coma nos concertos públicos e privados. <p>As revisións levaranse a cabo cando sexan solicitadas polos discentes revisando as gravacións dos distintos concertos e promulgando o debate.</p>

7. FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN

7.1. Avaliación Ordinaria

FERRAMENTA/ACTIVIDADE	COMPETENCIA(S) AVALIADA (s)	PONDERACIÓN
Ficha de seguimento	Rexistro nunha ficha da efectividade do plan de estudio do alumno/a, dos avances e dos problemas xurdidos así coma a puntualidade, etc... Observación diaria, da actitude, evolución, e traballo desenvolvidos polo alumno/a.	25%
Ficha de faltas	Rexistro das faltas de asistencia ás sesións, valorando de maneira positiva aos alumnos/as que asistan á maioría das sesións.	
Ficha de exame	Rexistro da mostra do presentado polo alumno/a no exame respectivo.	75%
Ficha de audicións	Rexistro do acontecido nas audicións, sinalando as incidencias	
Audicións públicas	Cada alumno/a dentro do colectivo Orquestral fará catro audicións públicas: Cada unha das audicións constará á súa vez de dúas probas: a primeira, referida á interpretación de pezas ou obras de concerto seleccionados polo profesor e, a segunda, unha proba de lectura a primeira vista.	
TOTAL		100%
Perda de avaliación continua	Os alumnos perderán o dereito á avaliación continua se as faltas de asistencia inxustificadas superan o 10 % do total das clases do cuadrimestre.	Máximo dun 10%

7.2. Avaliación Extraordinaria

FERRAMENTA/ACTIVIDADE	COMPETENCIA(S) AVALIADA (s)	PONDERACIÓN
Exame en xuño (*)	O contido deste exame estará composto pola suma dos contidos das audicións non superadas no primeiro e segundo cuatrimestre	100%
Exame de xullo	Para aqueles alumnos/as que non superaron a convocatoria de Xuño, terá que presentar, toda a materia programada para o curso.	100%
(*)Alumnos con perda do dereito a avaliación continua		
Lectura a primeira vista: O alumno/a disporá de 5 minutos para ler e analizar un fragmento orquestral non necesariamente correspondente ao repertorio orquestral do cuatrimestre. Durante este período de lectura, o alumno/a poderá dixitar pero non tocar. Posteriormente executará individualmente o fragmento.	Lectura a primeira vista e desenvolvemento da súa capacidade para superar os problemas atopados.	15%
Exame de coñecementos teóricos: O alumno/a contestará de forma oral ou escrita a un conxunto de cuestións sobre o repertorio traballado na materia de orquestra no cuatrimestre (compositores, historia, forma, entorno estético da composición, etc.)	Coñecementos teóricos relacionados coa especialidade que estuda respectando o lugar que ocupa dentro da orquestra.	15%
Programa de concerto: O alumno/a presentará un programa de concerto de duración non inferior a 50 minutos de música, escollido de entre o repertorio traballado na materia de orquestra ao longo do presente curso escolar. Opción: o alumno/a poderá presentar seus acompañantes (Orquestra, etc....) e poderá ser dirixido por outro Director.	Dotes interpretativas acordes ao curso e ao seu nivel.	70%

8. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E DOCUMENTOS

1 Referencias básicas:

- Swarowsky, H. (1988) “Dirección de orquesta, defensa de la obra”, Real Musical, Madrid.
- Tranchefort, F.R....(2002) “Guía de la música de sinfónica”, Alianza editorial, Madrid.
- Thurston, D.....(2002) “La interpretación de la música”, A. Machado Libros, Madrid
- Lawson, C....(2003) “The Cambridge companion to orchestra”, Cambridge University Press.
- Arquivo da orquesta da comunidade autónoma de Galicia.
- Bowen, J.A. (2003) “The Cambridge companion to conducting”, Cambridge University Press

2. Referencias complementarias:

Para ORQ de cordas:

- Adagio op.11 de S.Barber
- Serenata “Eine kleine nachtmusik” en Sol M K.V. 525 de W. A. Mozart
- Canon e Giga de J. Pachelbel;
- Chacona de H. Purcell
- Serenata en Mi m de E. Elgar
- Impresom nocturna de A. Gaos

Para sección de ventos

- Serenata nº12 en Do M K.V. (384a) de W. A. Mozart
- Pequena sinfonía de C. Gounod
- Partita octeto en Mi M de J. N. Hummel
- Octeto en Mi M de L. Van Beethoven
- Serenata op.7 de R. Strauss
- Marcha (1826) para sopros de Weber
- Obras para sopros José Valcárcel de J. Comesaña

Oberturas

- Efigenia en Aulis de C.W. Gluck
- Obertura en Re M de G.P. Telemann
- La gruta del fingal de F. Mendelssohn
- Los esclavos felices de J.C. Arriaga
- Egmont en Fa m op.84 L. Van Beethoven
- Rosamunda op.26 D.797 de F. Shubert
- La gazza ladra en Mi m de G. Rossini

Obras con solistas

- Rondó en La M, D.438 para violino e cordas de F. Schubert
- Concerto en La M para cello e cordas de G. Tartini
- Concerto de Aranjuez para guitarra e ORQ de J. Rodrigo
- Concerto en Re M para trompeta e cordas de G.P. Telemann
- Concerto nº1 en Sol M KV 313 para flauta e ORQ de W.A. Mozart
- Concerto para piano e ORQ en Re m K466 de W. A. Mozart
- Fantasia para violino e ORQ op.24 de A. Gaos

Sinfonías

Sinfonía nº103 en Mi bM “El redoble de timbales” de J. Haydn
Sinfonía nº104 en Re M “Londres” de J. Haydn
Sinfonía nº2 en Re M op.36 de L. van Beethoven
Sinfonía nº8 en Si m “Incompleta” D. 759 de F. Schubert
Sinfonía nº1 en Si b “Primavera” op.38 de R. Schumann
Sinfonía nº 8 en Sol M op.88 de A. Dvorak

Obra con solistas e coro

Gloria de Francis Poulenc

Obras de diferentes estilos musicais

A arlesíá suites 1 e 2 de Bizet
Nas estepas de Asia central de Bordin
Peer gynt suite nº1 op.46 de E. Grieg
El moldava de B. Smetana
Vals fantasía en Si m de M. Glinka
Idilio de sigfrido de R. Wagner
Bolero de Ravel
Norfolk Rhapsody nº1 en mi menor de Vaughan Williams

Ópera

“Lo speziale” de J. Haydn

9. OBSERVACIONES

(1) Dentro do horario habitual desta materia, compre destacar que a hora destinada, durante a xornada do mércores, empregase para posta en común dos conceptos básicos e precisos para un correcto desenvolvemento dos ensaios parciais e seccionais.

G. DOCENTE 1º LOE ORQUESTRA SINFÓNICA.2º CUATRIMESTRE

1. DATOS IDENTIFICATIVOS DA MATERIA

CÓDIGO			
MATERIA	Orquestra Sinfónica		
AREA DE COÑECEMENTO	Interpretación		
TITULACIÓN	Graduado en música en la especialidade interpretación		
ESPECIALIDADE(S)	Orquestra		
ITINERARIO (S)	Orquestra Sinfónica		
CURSO	1º	CUADRIMESTRE	2º
CREDITOS ECTS	3,5		
CARACTER	Obrigatorio		
DEPARTAMENTO	Orquestra e música de cámara		
CENTRO	Conservatorio Superior de Música de Vigo		
COORDINADOR/A	Enrique Goberna Fernández		
DOCENTE/S	Francisco Pérez Rodríguez	(1) Mércores : 14h a 15h Aula 35 Xoves :12h a 15h Auditorio Martín Códax	986.493.426 franperezrod@edu.xunta.es
	Leonardo Blanco Novoa	(1) Mércores : 14h a 15h Aula 35 Xoves :12h a 13h Auditorio Martín Códax	986.493.426 leoviolino@gmail.com
	Adolfo Caride Rodríguez		986.493.426 adolfofcaride@edu.xunta.es
	Fernando Raña Barreiro		986.493.426 fernando@duorg.com
	Sara Franco Ruiz		986.493.426 saradana2@hotmail.com
	Juan Carlos Villar del Sanz Pardo		986.493.426 jcvillard@edu.xunta.es
	Laura Quintillan Núñez		986.493.426 quintillanlaur@hotmail.com
DESCRIPCIÓN DA MATERIA	Orquestra é práctica nos distintos tipos de agrupacións orquestrais. Afondamento nas capacidades relacionadas coa lectura a primeira vista, a comprensión e resposta ás indicacións do director, e a integración no conxunto, a través dunha aproximación ó repertorio orquestral.		

2. COMPETENCIAS

COMPETENCIAS TRANSVERSAIS

T1	Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora.
T2	Recoller información significativa, analizala, sintetizala e xestionala adecuadamente.
T3	Solucionar os problemas e tomar decisións que respondan aos obxectivos do traballo que se desenvolven.
T4	Utilizar eficientemente as tecnoloxías da información e da comunicación (TICS).
T5	Comprender e usar, ao menos, unha lingua estranxeira no ámbito do seu desenvolvemento profesional.
T6	Realizar autocrítica cara ao propio desempeño profesional e interprofesional.
T7	Utilizar as habilidades comunicativas e a crítica construtiva no traballo en equipo.
T8	Desenvolver razoada e criticamente ideas e argumentos.
T9	Integrarse adecuadamente en equipos multidisciplinares e en contextos culturais diversos.
T10	Liderar e xestionar grupos de traballo.
T11	Desenvolver na práctica laboral unha ética profesional baseada na apreciación e sensibilidade estética, medioambiental e cara á diversidade.
T12	Adaptarse, en condicións de competitividade aos cambios culturais, sociais e artísticos e aos avances que se producen no ámbito profesional e seleccionar os couces adecuados de formación continuada.
T13	Buscar a excelencia e a calidade na súa actividade profesional.
T14	Dominar a metodoloxía de investigación na xeración dos proxectos, ideas e solucións viables.
T15	Traballar de forma autónoma e valorar a importancia da iniciativa e o espírito emprendedor no exercicio profesional.
T16	Usar os medios e recursos ao seu alcance con responsabilidade cara ao patrimonio cultural e medioambiental.

T17	Contribuír coa súa actividade profesional á sensibilización social da importancia do patrimonio cultural, a súa incidencia nos diferentes ámbitos e a súa capacidade de xerar valores significativos.
COMPETENCIAS XERAIS DE TITULACIÓN	
X1	Coñecer os principios teóricos da música e desenvolver adecuadamente aptitudes para o recoñecemento, a comprensión e a memorización da materia musical.
X2	Mostrar aptitudes adecuadas para a lectura, improvisación, creación e recreación musical.
X3	Producir e interpretar correctamente a notación gráfica de textos musicais.
X4	Recoñecer materiais grazas ao desenvolvemento da capacidade auditiva e saber aplicar esta capacidade a súa práctica profesional.
X5	Coñecer os recursos tecnolóxicos propios do seu campo de actividade e as súas aplicacións na música preparándose para asimilar as novidades que se produzan nel.
X6	Dominar un ou máis instrumentos musicais nun nivel adecuado ao seu campo principal de actividade.
X7	Demostrar capacidade para interactuar musicalmente nos distintos tipos de proxectos musicais participativos.
X8	Aplicar os métodos de traballo máis apropiados para superar os retos que se lle presentes no terreo do estudo persoal e na práctica musical colectiva.
X9	Coñecer as características propias do seu instrumento principal, na relación a súa construción e acústica, revolución histórica e influencias mutuas con outras disciplinas.
X10	Argumentar e expresar verbalmente os seus puntos de vista sobre conceptos musicais diversos.
X11	Estar familiarizado cun repertorio amplo e actualizado, centrado na súa especialidade pero aberto a outras tradicións. Recoñecer os rasgos estilísticos que caracterizan ao dito repertorio e poder describilos de forma clara e completa.
X12	Acreditar un coñecemento suficiente do feito musical e a súa relación coa evolución dos valores estéticos, artísticos e culturais.
X13	Coñecer os fundamentos e a estrutura da linguaxe musical e saber aplicarlos e na práctica interpretativa, creativa, de investigación ou pedagogía.
X14	Coñecer o desenvolvemento histórico da música nas súas distintas tradicións, dende unha perspectiva que sitúe o desenvolvemento do arte musical nun contexto social e cultural.

X15	Ter un amplo coñecemento das obras máis representativas da literatura histórica e analítica da música.
X16	Coñecer o contexto social, cultural e económico no que se desenvolve a práctica musical, con especial atención ao seu entorno máis inmediato pero con atención a súa dimensión global
X17	Estar familiarizado cos distintos estilos e prácticas musicais que lle permitan entender, nun contexto máis amplo, o seu propio campo de actividade e enriquecelo.
X18	Comunicar de maneira escrita e verbal dos contidos e dos obxectivos da súa actividade profesional a persoas especializadas, co uso adecuado do vocabulario técnico e xeral.
X19	Coñecer as implicacións pedagóxicas e educativas da música nos distintos niveis.
X20	Coñecer a clasificación, características acústicas, históricas e antropolóxicas dos instrumentos musicais.
X21	Crear e dar forma aos seus propios conceptos artísticos desenvolvendo a capacidade de expresarse a través deles a partir das técnicas e recursos asimilados.
X22	Dispoñer de recursos musicais amplos e diversos para poder crear ou adaptar pezas musicais así como improvisar nos distintos contextos a partir dos coñecementos dos estilos, formatos, técnicas, tendencias e linguaxes diversos.
X23	Valorar a creación musical como a acción de dar forma sonora a un pensamento estrutural rico e complexo.
X24	Desenvolver capacidades para a autoformación ao longo da súa vida profesional.
X25	Coñecer e ser capaz de utilizar metodoloxías do estudio e investigación que lle capaciten para o continuo desenvolvemento e innovación da súa actividade musical ao longo da súa carreira.
X26	Ser capaz de vincular a propia actividade musical ás outras disciplinas e ao resto de disciplinas musicais en particular, enriquecemento ao exercicio da súa profesión cunha dimensión multidisciplinar.
X27	Coñecer e aplicar a lexislación relativa ao seu ámbito profesional.
COMPETENCIAS ESPECIFICAS DE ESPECIALIDADE	
E1	Interpretar o repertorio significativo da súa especialidade tratando de xeito adecuado os aspectos que o identifican na súa diversidade estilística.

E2	Construír unha idea interpretativa coherente e propia.
E3	Demostrar capacidade para interactuar musicalmente en todo tipo de proxectos musicais participativos, dende o dúo ata os grandes conxuntos.
E4	Expresarse musicalmente co seu Instrumento/Voz de xeito fundamentado no coñecemento e dominio na técnica instrumental e corporal, así como nas características acústicas, organolóxicas e nas variantes estilísticas.
E5	Comunicar, como intérprete, as estruturas, ideas e materiais musicais con rigor.
E6	Argumentar e expresar verbalmente os seus puntos de vista sobre a interpretación, así como responder ao reto que supón facilitar la comprensión da obra musical.
E7	Desenvolver aptitudes para a lectura e improvisación sobre o material musical.
E8	Asumir adecuadamente as diferentes funcións subordinadas, participativas ou de liderazgo que se poden dar un proxecto musical colectivo.
E9	Coñecer os procesos e recursos propios do traballo orquestral e de outros conxuntos dominando adecuadamente a lectura a primeira vista, mostrando flexibilidade ante as indicacións do director e capacidade de integración no grupo.
E10	Coñecer as implicacións escénicas que leva consigo a súa actividade profesional e ser capaz de desenvolver as súas aplicacións prácticas.

3. OBXECTIVOS DA MATERIA	Competencias
Valorar a práctica orquestral como un proceso de aprendizaxe imprescindible para a formación íntegra do intérprete.	T1,T7,T8,T9,T10,T15,T16,T17. X2,X6,X9,X10,X11,X12,X15,X16, X19,X20,X21,X22,X26,X27. E1,E6,E8,E9,E10
Coñecer e manexar correctamente as indicacións máis comúns de dinámica, agónica, fraseo, articulación, etc.	T2,T5,T12,T14. X1,X3,X4,X9,X11,X12,X13,X14, X15,X16,X17,X18,X19,X20,X24. E1,E2,E3,E5,E9,E10.
Adquirir a destreza instrumental necesaria para facer fronte ás esixencias do repertorio traballado.	T3,T7,T8,T9,T13,T17. X1,X2,X4,X6,X7,X24. E1,E4,E5,E7,E9,E10.
Desenvolver a lectura a vista de fragmentos orquestrais có fin de permitir a montaxe fluída das obras de dificultade acorde ó curso.	T3,T6,T7,T8,T9. X2,X5,X8,X13,X14,X24. E2,E4,E7,E9,E10.
Adquirir un hábito de estudo individual previo á clase que permita un aproveitamento efectivo do tempo lectivo.	T3,T4,T6,T9,T11,T17. X1,X3,X5,X8,X11,X12,X13,X14, X15,X18,X20,X24. E1,E3,E6,E9,E10.
Utilizar o ouvido interno como base da afinación, da audición harmónica e da interpretación musical en xeral.	T3,T6,T9,T11,T12,T13. X3,X4,X5,X9. E2,E3,E5,E7,E9,E10.

4. CONTIDOS		
TEMAS	Descritor Subtemas	Sesións
1. A técnica instrumental ao servizo da música	1.1 Afinación 1.2 Empaste 1.3 Precisión rítmica 1.4 Control do pulso 1.5 Relaxación 1.6 Articulación 1.7 Fraseo 1.8 Dinámica 1.9 Agóxica 1.10 Repentización 1.12 A anacrusa.	3
2. O estudo da música como formación profesional	2.1 Reacción e comprensión ante as diferentes xestos do Mestre 2.2 Análise e interpretación de obras do repertorio orquestral de diferentes épocas e estilos 2.3 O concepto de estilo e a súa aplicación á interpretación 2.4 A autocrítica como medio indispensable para a superación 2.5 O son dunha orquestra non é a suma dos sons individuais	3
3. Traballo por seccións	3.1 Quecemento e afinación. 3.2 Experimentación como as posibilidades sonoras do propio instrumento. 3.3 Coordinación de todos os conceptos anteriores para aplicarlos á obra musical. 3.4 Práctica da memoria como elemento rector da interpretación. 3.5 Adestramento do oído harmónico. 3.6 Actuacións en público no Conservatorio e en salas de concerto externas. 3.7 Desenvolvemento da audición interna como elemento de control da afinación, da calidade sonora e da cor do conxunto. 3.8 Interpretación de intervalos consonantes e disonantes con diferentes graos de dificultade para afianzar a afinación. 3.9 Práctica da lectura a primeira vista. 3.10 A anacrusa como movemento básico da práctica orquestral. 3.11 Desenvolvemento da igualdade dos golpes de arco. 3.12 Desenvolvemento da igualdade dos ataques.	3

<p>4. O traballo en equipo</p>	<p>4.1 Traballo gradual do repertorio instrumental. 4.2 Crítica e elección de versións. 4.3 Traballo da tímbrica e o empaste. 4.4 Utilización de distintos recursos técnicos para conseguir distintos efectos no mesmo fragmento. 4.5 Traballo sobre os xestos básicos da dirección. 4.6 Respecto ao traballo de equipo. 4.7 Desenvolvemento da capacidade auditiva para permitir o autocontrol permanente da afinación dentro do conxunto. 4.8 Estrutura da afinación das diversas naturezas dos acordes. 4.9 Ensaio parciais. 4.10 Audición semanal de repertorio. 4.11 Lectura de obras paralelamente ao traballo do repertorio a concertar. 4.12 Traballo da normativa habitual da tarefa orquestral: indicacións do Mestre e do Concertmaster. 4.13 Regras xerais de escena. 4.14 O silencio como marco imprescindible para o traballo orquestral. 4.15 Os planos sonoros e o seu adecuado balance.</p>	<p>3</p>
<p>5. Adquisición de hábitos de conduta propios da actividade orquestral</p>	<p>5.1 Atención e aplicación habitual das indicacións do Mestre. 5.2 Respecto para con os compañeiros e para con o Mestre. 5.3 Responsabilidade do seu estudo persoal e coidado do material. 5.4 A asistencia a clase con puntualidade. 5.5 Disfrute do repertorio sinfónico. 5.6 Curiosidade por adquirir a maior información posible. 5.7 Participación positiva e con prontitude en todas as actividades da orquestra. 5.8 Relaxación activa. 5.9 Actitude autocrítica que desenvolva un criterio escrupuloso da valoración musical. 5.10 Adquisición progresiva de seguridade persoal no exercicio da práctica orquestral. 5.11 Participación na elección de programas e opinión do conxunto. 5.12 Adaptación do instrumentista ó empaste e cor do grupo.</p>	<p>4</p>
<p>Total de sesións</p>		<p>16</p>

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE			
	Horas T. presenciais	Horas T. non presenciais	Total horas T.
Actividades introdutorias	3	0	3
Exposición maxistral	3	0	3
Exposición práctico-teórica	3	0	3
Práctica colectiva	48	0	48
Práctica individual	0	28	28
Lectura guiada e comentario de fontes	3	0	3
Pescuda de información	0	3	3
Exposición e debate de traballos	3	0	3
Actividades complementarias	0	0	0
Titorías:			
1. Individuais	0	0	0
2. De grupo			
Actividades de avaliación:			
1. Probas	8	0	11
2. Revisión de probas	3	0	
TOTAL	74	31	105

6. DESCRITORES DE PLANIFICACION DOCENTE (METODOLOXIA)	
Actividades introdutorias	Obedece á estruturación do repertorio dá orquestra que vai de menos a mais complexo co fin de adaptarse á lóxica do aprendizaxe dos alumnos/as.
Exposición maxistral	Intentarase achegar á realidade inmediata do alumno/a. Parte de actividades experimentais e non rexeita ningunha actividade na que predomine o dinamismo e experiencia real dos alumnos/as.
Exposición práctico-teórica	Conta coa participación do alumnado e as súas actividades son as que logran a motivación. Para que o aprendizaxe sexa activo o profesor será o orientador.
Práctica individual	En cada curso dos que compoñen o Grao Superior, expóñense os compoñentes didácticos que serven de guía o alumno/a no seu estudio continuo, intentando sempre, que esta metodoloxía específica, motive e incentive o alumno/a, así como axude a acadar os obxectivos marcados. É importante asumir un eclecticismo que analice varias opcións, con distintos puntos de vista e comparando as súas diferenzas e as súas similitudes, tratando de ofrecer respostas diferenciadas segundo as características peculiares de cada alumno/a.

	<p>Terase en conta a importancia do ambiente socio cultural e familiar, que inflúen claramente na motivación do estudante, así como os agrupamentos do alumnado, con vistas a integrar os alumnos/as que presenten certas dificultades.</p> <p>Alumnado estranxeiro, este alumnado requirirá unha atención especial, polos problemas lóxicos de idioma ou tradicións culturais distintas a galega.</p> <p>Superdotado intelectual, xa que este alumnado posúe aptitudes excepcionais, levarase a cabo unha adaptación a programación. Así mesmo, levaranse a cabo unha serie de actividades específicas que contribúan a manter a motivación no alumno/a.</p> <p>Alumnado con discapacidade. No caso de que a discapacidade sexa de tipo físico, buscarase a integración do alumno/a no centro, eliminando barreiras e adaptando todos aqueles recursos materiais que sexan necesarios.</p>
Práctica colectiva	Terá lugar en sesións, que se desenvolveran abarcando un grupo de contidos de acordo coas necesidades.
Lectura guiada e comentario de fontes	<p>Obedece á estruturación do repertorio dá orquestra que vai de menos a mais complexo co fin de adaptarse á lóxica do aprendizaxe dos alumnos/as.</p> <p>Alumnado estranxeiro, este alumnado requirirá unha atención especial, polos problemas lóxicos de idioma ou tradicións culturais distintas a galega.</p> <p>Superdotado intelectual, xa que este alumnado posúe aptitudes excepcionais, levarase a cabo unha adaptación a programación. Así mesmo, levaranse a cabo unha serie de actividades específicas que contribúan a manter a motivación no alumno/a.</p>

Pescuda de información	<p>Alumnado con discapacidade. No caso de que a discapacidade sexa de tipo físico, buscarase a integración do alumno/a no centro, eliminando barreiras e adaptando todos aqueles recursos materiais que sexan necesarios.</p> <p>Alumnado estranxeiro, este alumnado requirirá unha atención especial, polos problemas lóxicos de idioma ou tradicións culturais distintas a galega.</p> <p>Superdotado intelectual, xa que este alumnado posúe aptitudes excepcionais, levarase a cabo unha adaptación a programación. Así mesmo, levaranse a cabo unha serie de actividades específicas que contribúan a manter a motivación no alumno/a.</p>
Exposición e debate de traballos	En cada curso dos que compoñen o Grao Superior, expóñense os compoñentes didácticos que serven de guía o alumno/a no seu estudio continuo, intentando sempre, que esta metodoloxía específica, motive e incentive o alumno/a, así como axude a acadar os obxectivos marcados.
Actividades complementarias	Obedecen a todas aquelas actividades que o alumnado pode levar a cabo fora do centro, así coma de todas as posibles saídas do centro a concertos e demais actos culturais.
Titorías: <ul style="list-style-type: none"> 3. Individuais 4. De grupo 	Levaranse a cabo para dar solución as posibles dúbidas e aceptación de ideas que poidan xurdir durante a práctica orquestral desenvolta nas distintas sesións.
Actividades de avaliación: <ul style="list-style-type: none"> 3. Probas 4. Revisión de probas 	Teñen lugar para avaliar as distintas capacidades, aptitudes e actitudes que debe mostrar o alumnado tanto nas sesións coma nos concertos públicos e privados. <p>As revisións levaranse a cabo cando sexan solicitadas polos discentes revisando as gravacións dos distintos concertos e promulgando o debate.</p>

7. FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN

7.1. Avaliación Ordinaria

FERRAMENTA/ACTIVIDADE	COMPETENCIA(S) AVALIADA (s)	PONDERACIÓN
Ficha de seguimento	Rexistro nunha ficha da efectividade do plan de estudio do alumno/a, dos avances e dos problemas xurdidos así coma a puntualidade, etc... Observación diaria, da actitude, evolución, e traballo desenvolvidos polo alumno/a.	25%
Ficha de faltas	Rexistro das faltas de asistencia ás sesións, valorando de maneira positiva aos alumnos/as que asistan á maioría das sesións.	
Ficha de exame	Rexistro da mostra do presentado polo alumno/a no exame respectivo.	75%
Ficha de audicións	Rexistro do acontecido nas audicións, sinalando as incidencias	
Audicións públicas	Cada alumno/a dentro do colectivo Orquestral fará catro audicións públicas: Cada unha das audicións constará á súa vez de dúas probas: a primeira, referida á interpretación de pezas ou obras de concerto seleccionados polo profesor e, a segunda, unha proba de lectura a primeira vista.	
TOTAL		100%
Perda de avaliación continua	Os alumnos perderán o dereito á avaliación continua se as faltas de asistencia inxustificadas superan o 10 % do total das clases do cuadrimestre.	Máximo dun 10%

7.2. Avaliación Extraordinaria

FERRAMENTA/ACTIVIDADE	COMPETENCIA(S) AVALIADA (s)	PONDERACIÓN
Exame en xuño (*)	O contido deste exame estará composto pola suma dos contidos das audicións non superadas no primeiro e segundo cuatrimestre	100%
Exame de xullo	Para aqueles alumnos/as que non superaron a convocatoria de Xuño, terá que presentar, toda a materia programada para o curso.	100%
(*)Alumnos con perda do dereito a avaliación continua		
Lectura a primeira vista: O alumno/a disporá de 5 minutos para ler e analizar un fragmento orquestral non necesariamente correspondente ao repertorio orquestral do cuatrimestre. Durante este período de lectura, o alumno/a poderá dixitar pero non tocar. Posteriormente executará individualmente o fragmento.	Lectura a primeira vista e desenvolvemento da súa capacidade para superar os problemas atopados.	15%
Exame de coñecementos teóricos: O alumno/a contestará de forma oral ou escrita a un conxunto de cuestións sobre o repertorio traballado na materia de orquestra no cuatrimestre (compositores, historia, forma, entorno estético da composición, etc.)	Coñecementos teóricos relacionados coa especialidade que estuda respectando o lugar que ocupa dentro da orquestra.	15%
Programa de concerto: O alumno/a presentará un programa de concerto de duración non inferior a 50 minutos de música, escollido de entre o repertorio traballado na materia de orquestra ao longo do presente curso escolar. Opción: o alumno/a poderá presentar seus acompañantes (Orquestra, etc...) e poderá ser dirixido por outro Director.	Dotes interpretativas acordes ao curso e ao seu nivel.	70%

8. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E DOCUMENTOS

1 Referencias básicas:

- Swarowsky, H. (1988) “Dirección de orquesta, defensa de la obra”, Real Musical, Madrid.
- Tranchefort, F.R....(2002) “Guía de la música de sinfónica”, Alianza editorial, Madrid.
- Thurston, D.....(2002) “La interpretación de la música”, A. Machado Libros, Madrid
- Lawson, C....(2003) “The Cambridge companion to orchestra”, Cambridge University Press.
- Arquivo da orquesta da comunidade autónoma de Galicia.
- Bowen, J.A. (2003) “The Cambridge companion to conducting”, Cambridge University Press

2. Referencias complementarias:

Para ORQ de cordas:

- Adagio op.11 de S.Barber
- Serenata “Eine kleine nachtmusik” en Sol M K.V. 525 de W. A. Mozart
- Canon e Giga de J. Pachelbel;
- Chacona de H. Purcell
- Serenata en Mi m de E. Elgar
- Impresom nocturna de A. Gaos

Para sección de ventos

- Serenata nº12 en Do M K.V. (384a) de W. A. Mozart
- Pequena sinfonía de C. Gounod
- Partita octeto en Mi M de J. N. Hummel
- Octeto en Mi M de L. Van Beethoven
- Serenata op.7 de R. Strauss
- Marcha (1826) para sopros de Weber
- Obras para sopros José Valcárcel de J. Comesaña

Oberturas

- Efigenia en Aulis de C.W. Gluck
- Obertura en Re M de G.P. Telemann
- La gruta del fingal de F. Mendelsson
- Los esclavos felices de J.C. Arriaga
- Egmont en Fa m op.84 L. Van Beethoven
- Rosamunda op.26 D.797 de F. Shubert
- La gazza ladra en Mi m de G. Rossini

Obras con solistas

- Rondó en La M, D.438 para violino e cordas de F. Schubert
- Concerto en La M para cello e cordas de G. Tartini
- Concerto de Aranjuez para guitarra e ORQ de J. Rodrigo
- Concerto en Re M para trompeta e cordas de G.P. Telemann
- Concerto nº1 en Sol M KV 313 para flauta e ORQ de W.A. Mozart
- Concerto para piano e ORQ en Re m K466 de W. A. Mozart
- Fantasia para violino e ORQ op.24 de A. Gaos

Sinfonías

Sinfonía nº103 en Mi bM “El redoble de timbales” de J. Haydn

Sinfonía nº104 en Re M “Londres” de J. Haydn

Sinfonía nº2 en Re M op.36 de L. van Beethoven

Sinfonía nº8 en Si m “Incompleta” D. 759 de F. Schubert

Sinfonía nº1 en Si b “Primavera” op.38 de R. Schumann

Sinfonía nº 8 en Sol M op.88 de A. Dvorak

Obra con solistas e coro

Gloria de Francis Poulenc

Obras de diferentes estilos musicais

A arlesíá suites 1 e 2 de Bizet

Nas estepas de Asia central de Bordin

Peer gynt suite nº1 op.46 de E. Grieg

El moldava de B. Smetana

Vals fantasía en Si m de M. Glinka

Idilio de sigfrido de R. Wagner

Bolero de Ravel

Norfolk Rhapsody nº1 en mi menor de Vaughan Williams

Ópera

“Lo speziale” de J. Haydn

9. OBSERVACIONES

(1) Dentro do horario habitual desta materia, compre destacar que a hora destinada, durante a xornada do mércores, empregase para posta en común dos conceptos básicos e precisos para un correcto desenvolvemento dos ensaios parciais e seccionais.

A orquestra sinfónica interpretará as obra do alumnado pertencente ao departamento de composición no presente cuadrimestre.

GUÍA DOCENTE 1º LOE, MÚSICA DE CÁMARA

1. DATOS IDENTIFICATIVOS DA MATERIA			
CODIGO			
MATERIA	MÚSICA DE CÁMARA I		
AREA DE COÑECEMENTO	MÚSICA DE CONXUNTO		
TITULACIÓN	GRADUADO EN MÚSICA		
ESPECIALIDADE(S)	INTERPRETACIÓN		
ITINERARIO (S)	clarinete, contrabaixo, fagot, frauta traveseira, óboe, saxofon, trombón, trompa, trompeta, tuba, viola, violín, violoncello, piano, guitarra, percusión		
CURSO	1º	CUADRIMESTRE	1º
CREDITOS ECTS	3 (agás percusión, 4)		
CARACTER	Obrigatoria específica		
DEPARTAMENTO	Orquestra		
CENTRO	CMUS Superior de Vigo		
COORDINADOR/A	Enrique Goberna Fernández enriquegoberna@edu.xunta.es		
DOCENTE/S	Nome e apelidos	Despacho e Horario Titorías	Telf./email / páxina web
	Marta Vélez Pérez	Luns de 9 a 10 30 H.	martav@edu.xunta.es
	Leonardo Blanco Novoa	Venres de 10 a 12 H.	leoviolino@gmail.com
	Juan Carlos Villar del Saz Pardo	Luns de 12 a 14 H.	jcviillard@edu.xunta.es
	Sara Franco Ruíz	Luns de 19 a 20 H. Martes de 13 a 14 H.	sarafranco@edu.xunta.es
	Manuel Martínez Álvarez-Nava	Luns e Xoves. 9:30 a 10:30	manuelmartinezalvarez-nava@hotmail.com
	José Román González González	Luns e Venres. 11 a 12 H.	roman@duorg.com
	Ana María Torres Estarque	Martes e Xov. de 13 a 14 H.	anatorrestarque@edu.xunta.es
	Ricardo Pazo García	Martes de 16 30 a 17 30 e Mércores de 16 a 17	rpazo@edu.xunta.es
	Rafael Salvador Yebra Rivera	Martes 9:00 – 10:00 h Xoves 19:30 – 20:30 h.	rafaelyebra@edu.xunta.es
	Francisco Pérez Rodríguez	Martes e Mércores de 10:30h a 11:30h.	franperezrod@edu.xunta.es
	Óscar Araújo Comesaña	Lunes 15:00 – 16:00 h Venres 13:00 – 14:00 h.	oscarfagot@hotmail.com
	Vicent Grau	Xoves 18:00 – 20:00 h.	vi100grau@wanadoo.es
	Raúl Cortés Franqueira	Venres 10:00 – 12:00 h.	rcfrankeira@edu.xunta.es
DESCRIPCIÓN DA MATERIA	Afondamento dos aspectos da interpretación camerística. Desenvolvemento da lectura a primeira vista e da capacidade de controlar, non só a propia función, senón o resultado de conxunto, en agrupación con e sen director. Práctica do repertorio camerístico. Desenvolvemento da práctica de conxunto a partir das tradicionais formacións camerísticas: cuartetos de corda, quinteto de vento, cuarteto de saxofóns, etc.		

2. COMPETENCIAS	
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS	
T1	Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora.
T3	Solucionar problemas e tomar decisións que respondan aos obxectivos do traballo que se realiza.
T6	Realizar autocrítica cara o propio desempeño profesional e interpersonal.
T7	Utilizar as habilidades comunicativas e a crítica construtiva no traballo en equipo.
T8	Desenrolar razoada e críticamente ideas e argumentos.
T9	Integrarse adecuadamente en equipos multidisciplinares e en contextos culturais diversos.
T10	Liderar e xestionar grupos de traballo.
T13	Buscar a excelencia a a calidade na súa actividade profesional.
T15	Traballar de forma autónoma e valorar a importancia da iniciativa e o espírito emprendedor no exercicio profesional.
COMPETENCIAS XERAIS DE TITULACIÓN	
X1	Coñecer os principios teóricos da música e ter desenrolado adecuadamente aptitudes para o recoñecemento, a comprensión e a memorización do material musical.
X2	Mostrar aptitudes axeitadas para a lectura, improvisación, creación e recreación musical.
X3	Producir e interpretar correctamente a notación gráfica de textos musicais.
X4	Recoñecer materiais musicais grazas ao desenrolo da capacidade auditiva e saber aplicar esta capacidade a súa práctica profesional.
X6	Dominar un ou máis instrumentos musicais dun nivel axeitado ao seu campo principal de actividade.
X7	Demostrar capacidade para interactuar musicalmente en diferentes tipos de proxectos musicais participativos.
X8	Aplicar os métodos de traballo máis axeitados para superar os retos que se lle presenten no terreo do estudo persoal e na práctica musical colectiva.
X9	Coñecer as características propias do seu instrumento principal, en relación a súa construción e acústica, evolución histórica e influencias mutuas con outras disciplinas.
X10	Argumentar e expresar verbalmente os seus puntos de vista sobre conceptos musicais diversos.
X11	Estar familiarizado cun repertorio amplo e actualizado, centrado na súa especialidade pero aberto a outras tradicións. Recoñecer os rasgos estilísticos que caracterizan a dito repertorio e poder describilos de forma clara e completa.
X13	Coñecer os fundamentos e a estrutura da linguaxe musical e saber aplicalos na práctica interpretativa, creativa, de investigación ou pedagóxica.
X17	Estar familiarizado cos diferentes estilos e prácticas musicais que lle permitan entender, nun contexto cultural máis amplo, o seu propio campo de actividade e enriquecelo.
X21	Crear e dar forma aos seus propios conceptos artísticos tendo desenrolado a capacidade de expresarse a través deles a partires de técnicas e recursos asimilados.

COMPETENCIAS ESPECIFICAS DE ESPECIALIDADE	
E1	Interpretar o repertorio significativo da súa especialidade tratando de maneira axeitada os aspectos que o identifican na súa diversidade estilística.
E2	Construir unha idea interpretativa coherente e propia.
E3	Demostrar capacidade para interactuar musicalmente en todo tipo de proxectos musicais participativos, dende o dúo ata os grandes conxuntos.
E4	Expresarse musicalmente co seu Instrumento/Voz de maneira fundamentada no coñecemento e dominio na técnica instrumental e corporal, así como nas características acústicas, organolóxicas e nas variantes estilísticas.
E5	Comunicar, como intérprete, as estruturas, ideas e materiais musicais con rigor.
E6	Argumentar e expresar verbalmente os seus puntos de vista sobre a interpretación, así como responder ao reto que supón facilitar a comprensión da obra musical.
E7	Desenrolar aptitudes para a lectura e improvisación sobre o material musical.
E8	Asumir adecuadamente as diferentes funcións subordinadas, participativas o de liderazgo que se poden dar nun proxecto musical colectivo.
E9	Coñecer os procesos e recursos propios do traballo orquestral e doutros conxuntos dominando adecuadamente a lectura a primeira vista, sendo flexibles ante as indicacións do director e tendo capacidade de integración no grupo.
E10	Coñecer as implicacións escénicas que conleva a súa actividade profesional e ser capaz de desenrolar as súas aplicacións prácticas.

3. OBXECTIVOS DA MATERIA	Competencias relacionadas
1. Formar parte dunha agrupación instrumental, aprendendo a valorar a música de cámara como un aspecto fundamental da súa formación musical e instrumental.	T..[TODAS] X..[TODAS] E..[TODAS]
2. Coñecer a problemática dos distintos instrumentos e de cada combinación instrumental nas que interveña o alumno, intentando que sexan o máis variadas posibles, aprendendo a adaptarse ás peculiaridades sonoras de cada grupo, así como sabendo actuar como un membro máis ou como líder, segundo as circunstancias.	T..[TODAS] X..[TODAS] E..[TODAS]
3. Diferenciar o seu papel como integrante de pequenas formacións ou de formacións maiores, aprendendo a controlar a súa función desde solista a integrante de grandes formacións de cámara.	T..[TODAS] X..[TODAS] E..[TODAS]
4. Aplicar en todo momento a audición polifónica, imprescindible na interpretación en grupo, escoitando as distintas partes mentres se executa a propia, buscando equilibrio de planos (función de acompañamento, solista ou contrapunto, segundo requírao a obra), así como un fraseo común e apropiado ao estilo de cada obra.	T..[TODAS] X..[TODAS] E..[TODAS]
5. Empregar unha ampla e variada gama sonora, axustando o son en función dos demais instrumentos do conxunto e das necesidades estilísticas e interpretativas de cada obra.	T..[TODAS] X..[TODAS] E..[TODAS]
6. Coñecer e realizar os xestos básicos que permitan a interpretación coordinada sen director, aprendendo a indicar entradas, cortes, respiracións, etc.	T..[TODAS] X..[TODAS] E..[TODAS]

7. Desenvolver un espírito crítico e esixente para coa súa propia interpretación individual e de conxunto, que lle conduza a unha actitude metódica no estudo e detallista na interpretación.	T..[TODAS] X..[TODAS] E..[TODAS]
8. Interpretar con corrección e musicalidade adecuada as obras de programa tanto en canto a execución individual como de conxunto.	T..[TODAS] X..[TODAS] E..[TODAS]

4. CONTIDOS

TEMAS	Descritor Subtemas	Sesi3ns
1. Traballo da unidade sonora	A. Timbre, vibrato, afinaci3n, respiraci3n, ataques, golpes de arco. B. Articulaci3n, ritmo, ag3xica e din3mica. C. Fraseo	16
2. Estudo da sonoridade de conxunto	A. Equilibrio de planos, funci3n de cada instrumento en cada momento (acompa1amento, solista, contrapunto, etc.)	
3. Interpretaci3n de unha obra de gran forma ou duas obras de pequeno formato	A. Interpretaci3n acorde coa 3poca e autor B. An3lise da (obra/as) C. Audici3ns comparadas de grandes int3rpretes para analizar de xeito cr3tico as caracter3sticas das s3as diferentes versi3ns.	
4. Pr3ctica de lectura a primeira vista	1. Obras de menor dificultade, respetando e coidando a interpretaci3n de cada un dos detalles da obra.	

5.PLANIFICACI3N DOCENTE

	Horas T. presenciais	Horas T. non presenciais	Total horas T.
Actividades introdutorias	1,5	-----	1,5
Pr3ctica individual	-----	47	47
Pr3ctica colectiva	21	16	37
Pescuda de informaci3n	-----	3	3
Actividades de avaliaci3n: audici3n	1,5	-----	1,5
Total	24	66	90

6.DESCRITORES DE PLANIFICACIÓN DOCENTE (METODOLOXÍA)

Actividades introductorias	Elección da obra e descrición das súas partes, autor e estilo
Práctica individual	Estudo persoal da obra a interpretar dacordo cos parámetros plantexados. Análise formal, armónico e estilístico da obra a interpretar.
Práctica colectiva	Ensaio semanal cos demais integrantes do grupo. Interpretación da obra con fidelidade ao texto dacordo cos recursos técnico-interpretativos acadados. Práctica de lectura a primeira vista de obras de menor dificultade. Audicións comparadas da obra a interpretar.
Pescuda de información	Contextualización da obra. Biografía do compositor da obra
Audición	Interpretación en audición pública un mínimo dunha obra de gran forma ou dúas de pequeno formato, cun nivel de dificultade técnica mínima acorde ao quinto curso de grao medio da especialidade instrumental correspondente

7.FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN

7.1 Avaliación ordinaria

FERRAMENTA/ ACTIVIDADE	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
Seguimento continuo	Todas	50%
Audición pública	Todas	50%

7.2 Avaliación extraordinaria

FERRAMENTA/ ACTIVIDADE	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
Audición pública	Todas	100%

8. BIBLIOGRAFÍA

Guía de la música de cámara
François-René Tranchefort - Alianza editorial

Historia de la música de cámara y sus combinaciones
Vicente Salas Merino - Editorial Vision Net

La música de cámara
Alec Robertson - Editorial Taurus

La mejor música de cámara
F. X. Mata - Editorial Daimon

La música de cámara de J. S. Bach
Hans Vogt - Editorial Labor

GUÍA DOCENTE 1º LOE, MÚSICA DE CÁMARA 2º CUATRIMESTRE

1. DATOS IDENTIFICATIVOS DA MATERIA			
CODIGO			
MATERIA	MÚSICA DE CÁMARA I		
AREA DE COÑECEMENTO	MÚSICA DE CONXUNTO		
TITULACIÓN	GRADUADO EN MÚSICA		
ESPECIALIDADE(S)	INTERPRETACIÓN		
ITINERARIO (S)	clarinete, contrabaixo, fagot, frauta traveseira, óboe, saxofon, trombón, trompa, trompeta, tuba, viola, violín, violoncello, piano, guitarra, percusión		
CURSO	1º	CUADRIMESTRE	2º
CREDITOS ECTS	3 (agás percusión, 4)		
CARACTER	Obrigatoria específica		
DEPARTAMENTO	Orquestra		
CENTRO	CMUS Superior de Vigo		
COORDINADOR/A	Enrique Goberna Fernández enriquegoberna@edu.xunta.es		
DOCENTE/S	Nome e apelidos	Despacho e Horario Titorías	Telf./email / páxina web
	Marta Vélez Pérez	Luns de 9 a 10 30 H.	martav@edu.xunta.es
	Leonardo Blanco Novoa	Venres de 10 a 12 H.	leoviolino@gmail.com
	Juan Carlos Villar del Saz Pardo	Luns de 12 a 14 H.	jcvillard@edu.xunta.es
	Sara Franco Ruíz	Luns de 19 a 20 H. Martes de 13 a 14 H.	sarafranco@edu.xunta.es
	Manuel Martínez Álvarez-Nava	Luns e Xoves. 9:30 a 10:30	manuelmartinezalvarez-nava@hotmail.com
	José Román González González	Luns e Venres. 11 a 12 H.	roman@duorg.com
	Ana María Torres Estarque	Martes e Xov. de 13 a 14 H.	anatorrestarque@edu.xunta.es
	Ricardo Pazo García	Martes de 16 30 a 17 30 e Mércores de 16 a 17	rpazo@edu.xunta.es
	Rafael Salvador Yebra Rivera	Martes 9:00 – 10:00 h Xoves 19:30 – 20:30 h.	rafaelyebra@edu.xunta.es
	Francisco Pérez Rodríguez	Martes e Mércores de 10:30h a 11:30h.	franperezrod@edu.xunta.es
	Óscar Araújo Comesaña	Luns 15:00 – 16:00 Venres 13:00 – 14:00 h	oscarfagot@hotmail.com
	Vicent Grau	Xoves 18:00 – 20:00 h.	vi100grau@wanadoo.es
	Raúl Cortés Franqueira	Venres 10:00 – 12:00 h.	rcfrankeira@edu.xunta.es
DESCRIPCIÓN DA MATERIA	Afondamento dos aspectos da interpretación camerística. Desenvolvemento da lectura a primeira vista e da capacidade de controlar, non só a propia función, senón o resultado de conxunto, en agrupación con e sen director. Práctica do repertorio camerístico. Desenvolvemento da práctica de conxunto a partir das tradicionais formacións camerísticas: cuartetos de corda, quinteto de vento, cuarteto de saxofóns, etc.		

2. COMPETENCIAS

COMPETENCIAS TRANSVERSAIS

T1	Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora.
T3	Solucionar problemas e tomar decisións que respondan aos obxectivos do traballo que se realiza.
T6	Realizar autocrítica cara o propio desempeño profesional e interpersonal.
T7	Utilizar as habilidades comunicativas e a crítica construtiva no traballo en equipo.
T8	Desenrolar razoada e críticamente ideas e argumentos.
T9	Integrarse adecuadamente en equipos multidisciplinares e en contextos culturais diversos.
T10	Liderar e xestionar grupos de traballo.
T13	Buscar a excelencia a a calidade na súa actividade profesional.
T15	Traballar de forma autónoma e valorar a importancia da iniciativa e o espírito emprendedor no exercicio profesional.

COMPETENCIAS XERAIS DE TITULACIÓN

X1	Coñecer os principios teóricos da música e ter desenrolado adecuadamente aptitudes para o recoñecemento, a comprensión e a memorización do material musical.
X2	Mostrar aptitudes axeitadas para a lectura, improvisación, creación e recreación musical.
X3	Producir e interpretar correctamente a notación gráfica de textos musicais.
X4	Recoñecer materiais musicais grazas ao desenrolo da capacidade auditiva e saber aplicar esta capacidade a súa práctica profesional.
X6	Dominar un ou máis instrumentos musicais dun nivel axeitado ao seu campo principal de actividade.
X7	Demostrar capacidade para interactuar musicalmente en diferentes tipos de proxectos musicais participativos.
X8	Aplicar os métodos de traballo máis axeitados para superar os retos que se lle presenten no terreo do estudo persoal e na práctica musical colectiva.
X9	Coñecer as características propias do seu instrumento principal, en relación a súa construción e acústica, evolución histórica e influencias mutuas con outras disciplinas.
X10	Argumentar e expresar verbalmente os seus puntos de vista sobre conceptos musicais diversos.
X11	Estar familiarizado cun repertorio amplo e actualizado, centrado na súa especialidade pero aberto a outras tradicións. Recoñecer os rasgos estilísticos que caracterizan a dito repertorio e poder describilos de forma clara e completa.
X13	Coñecer os fundamentos e a estrutura da linguaxe musical e saber aplicalos na práctica interpretativa, creativa, de investigación ou pedagóxica.
X17	Estar familiarizado cos diferentes estilos e prácticas musicais que lle permitan entender, nun contexto cultural máis amplo, o seu propio campo de actividade e enriquecelo.
X21	Crear e dar forma aos seus propios conceptos artísticos tendo desenrolado a capacidade de expresarse a través deles a partires de técnicas e recursos asimilados.

COMPETENCIAS ESPECIFICAS DE ESPECIALIDADE	
E1	Interpretar o repertorio significativo da súa especialidade tratando de maneira axeitada os aspectos que o identifican na súa diversidade estilística.
E2	Construir unha idea interpretativa coherente e propia.
E3	Demostrar capacidade para interactuar musicalmente en todo tipo de proxectos musicais participativos, dende o dúo ata os grandes conxuntos.
E4	Expresarse musicalmente co seu Instrumento/Voz de maneira fundamentada no coñecemento e dominio na técnica instrumental e corporal, así como nas características acústicas, organolóxicas e nas variantes estilísticas.
E5	Comunicar, como intérprete, as estruturas, ideas e materiais musicais con rigor.
E6	Argumentar e expresar verbalmente os seus puntos de vista sobre a interpretación, así como responder ao reto que supón facilitar a comprensión da obra musical.
E7	Desenrolar aptitudes para a lectura e improvisación sobre o material musical.
E8	Asumir adecuadamente as diferentes funcións subordinadas, participativas o de liderazgo que se poden dar nun proxecto musical colectivo.
E9	Coñecer os procesos e recursos propios do traballo orquestral e doutros conxuntos dominando adecuadamente a lectura a primeira vista, sendo flexibles ante as indicacións do director e tendo capacidade de integración no grupo.
E10	Coñecer as implicacións escénicas que conleva a súa actividade profesional e ser capaz de desenrolar as súas aplicacións prácticas.

3. OBXECTIVOS DA MATERIA	Competencias relacionadas
9. Formar parte dunha agrupación instrumental, aprendendo a valorar a música de cámara como un aspecto fundamental da súa formación musical e instrumental.	T..[TODAS] X..[TODAS] E..[TODAS]
10. Coñecer a problemática dos distintos instrumentos e de cada combinación instrumental nas que interveña o alumno, intentando que sexan o máis variadas posibles, aprendendo a adaptarse ás peculiaridades sonoras de cada grupo, así como sabendo actuar como un membro máis ou como líder, segundo as circunstancias.	T..[TODAS] X..[TODAS] E..[TODAS]
11. Diferenciar o seu papel como integrante de pequenas formacións ou de formacións maiores, aprendendo a controlar a súa función desde solista a integrante de grandes formacións de cámara.	T..[TODAS] X..[TODAS] E..[TODAS]
12. Aplicar en todo momento a audición polifónica, imprescindible na interpretación en grupo, escoitando as distintas partes mentres se executa a propia, buscando equilibrio de planos (función de acompañamento, solista ou contrapunto, segundo requírao a obra), así como un fraseo común e apropiado ao estilo de cada obra.	T..[TODAS] X..[TODAS] E..[TODAS]
13. Empregar unha ampla e variada gama sonora, axustando o son en función dos demais instrumentos do conxunto e das necesidades estilísticas e interpretativas de cada obra.	T..[TODAS] X..[TODAS] E..[TODAS]
14. Coñecer e realizar os xestos básicos que permitan a interpretación coordinada sen director, aprendendo a indicar entradas, cortes, respiracións, etc.	T..[TODAS] X..[TODAS] E..[TODAS]

15. Desenvolver un espírito crítico e esixente para coa súa propia interpretación individual e de conxunto, que lle conduza a unha actitude metódica no estudo e detallista na interpretación.	T..[TODAS] X..[TODAS] E..[TODAS]
16. Interpretar con corrección e musicalidade adecuada as obras de programa tanto en canto a execución individual como de conxunto.	T..[TODAS] X..[TODAS] E..[TODAS]

4. CONTIDOS

TEMAS	Descritor Subtemas	Sesións
5. Traballo da unidade sonora	D. Timbre, vibrato, afinación, respiración, ataques, golpes de arco. E. Articulación, ritmo, agónica e dinámica. F. Fraseo	16
6. Estudo da sonoridade de conxunto	B. Equilibrio de planos, función de cada instrumento en cada momento (acompañamento, solista, contrapunto, etc.)	
7. Interpretación de unha obra de gran forma ou dúas obras de pequeno formato dun estilo diferente traballado en Música de Cámara 1º Cuadrimestre.	D. Interpretación acorde coa época e autor E. Análise da (obra/as) F. Audicións comparadas de grandes intérpretes para analizar de xeito crítico as características das súas diferentes versións.	
8. Práctica de lectura a primeira vista	2. Obras de menor dificultade, respetando e coidando a interpretación de cada un dos detalles da obra.	

5.PLANIFICACIÓN DOCENTE

	Horas T. presenciais	Horas T. non presenciais	Total horas T.
Actividades introductorias	1,5	-----	1,5
Práctica individual	-----	47	47
Práctica colectiva	21	16	37
Pescuda de información	-----	3	3
Actividades de avaliación: audición	1,5	-----	1,5
Total	24	66	90

6. DESCRITORES DE PLANIFICACIÓN DOCENTE (METODOLOGÍA)

Actividades introductorias	Elección da obra e descrición das súas partes, autor e estilo
Práctica individual	Estudo persoal da obra a interpretar dacordo cos parámetros plantexados. Análise formal, armónico e estilístico da obra a interpretar.
Práctica colectiva	Ensaio semanal cos demais integrantes do grupo. Interpretación da obra con fidelidade ao texto dacordo cos recursos técnico-interpretativos acadados. Práctica de lectura a primeira vista de obras de menor dificultade. Audicións comparadas da obra a interpretar.
Pescuda de información	Contextualización da obra. Biografía do compositor da obra
Audición	Interpretación en audición pública un mínimo dunha obra de gran forma ou dúas de pequeno formato, cun nivel de dificultade técnica mínima acorde ao quinto curso de grao medio da especialidade instrumental correspondente

7. FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN

7.1 Avaliación ordinaria

FERRAMENTA/ ACTIVIDADE	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
Seguimento continuo	Todas	50%
Audición pública	Todas	50%

7.2 Avaliación extraordinaria

FERRAMENTA/ ACTIVIDADE	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
Audición pública	Todas	100%

8. BIBLIOGRAFÍA

Guía de la música de cámara
François-René Tranchefort - Alianza editorial

Historia de la música de cámara y sus combinaciones
Vicente Salas Merino - Editorial Vision Net

La música de cámara
Alec Robertson - Editorial Taurus

La mejor música de cámara
F. X. Mata - Editorial Daimon

La música de cámara de J. S. Bach
Hans Vogt - Editorial Labor